

PEST. I. félv.

26. szám.

Junius 29. 1865.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, esütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre félévre 1 ft 66 kr., egész évre 3 ft 32 kr. A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri fölvetelért 1 ft, tíz soron fölül, egyszeri közlésért 2 ft, ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítatik.

Szilágyi Erzsébet.

Hunyady Jánosnak neje, Hunyady Mátyásnak, a nagy királynak anyja kit ne érdekelné? — Hogy mikor született e nagy honleány, a történet nem jegezte fel. Atyja Szilágyi László Zsigmond királynak egyik leghíresebb vitéze volt, ki érdemeiért Temesvármegyében Horogszeg-et kapta jutalmul, ezóta családja a horogszegi melléknevet viselte.

A híres Szilágyi Mihály, kinek nagy befolyása volt arra, hogy Mátyás királylyá választott, Erzsébetnek legidősb testvérbátyja volt.

Erzsébetről, kit majdnem egyedül anyja nevelt, azt írják a történetírók, hogy buzgó, vallásos nő volt. Házokban gyakran megfordult Magyarország akkori legnagyobb hőse, Hunyady János, ki Erzsébetet jeles tulajdonaiért megkedvelvén nőül vette. Boldog házasságukat megáldá az Ur két gyermekkel: Lászlóval és Mátyással.

Az akkori háborus időkben Hunyady János legnagyobb részt házától távol levén, Erzsébet egyedül gyermekeinek élt; háza valódi nevelő iskola volt. — 1456-ban Hunyady János a nagy hős sirba

szállott; róla még ellenségei is megvallották, hogy benne a haza, sőt az egész kereszténység egyik legnagyobb emberét vesztette. Erzsébet özvegygyé, László

és Mátyás árvákká lettek. — Halála után feláldottak a család irigyei. Erzsébet nem feledte, hogy magára van hagyatva; hogy azon karok, melyek addig a hazát megtartották, nincsenek többé. Szívét fájdalmas sejtelmek fogták el, annál inkább, mert látta, hogy irigyei László élete ellen törnek.

Temesvárt tartózkodván, a Nándorfehérvárról visszatérő király őt meglátogatta. Hogyan jelenhetett volna meg a nagy Hunyadyért gyászoló özvegy, mint egész gyászban? A király kegyesen fogadta, és eszavakkal vigasztalá: „Nem illik gyászruhát viselni azon férfinért, ki a halálról most ment át az életre, ki Magyarországot a szent vallásnak és nekem megtartotta, és most azon Krisztussal uralkodik, kinek szent nevéért harczolt.”

Noha azonban az özvegy a király kegyét bírta, ellenségei mégis oda vitték a dolgot, hogy fia, László Budán kivégeztetett.

Erzsébetnek szíve majdnem megszakadt az iszonyú fájdalom alatt, s minden gondját oda fordította, hogy legalább másik fiát Mátyást megtarthassa.

E czélből testvérével Mihálylyal hadsereget gyűjtött; néhány külföldi író azt is állítja, hogy a törököt is segítségül hívta volna. De ez nem való. Erzsébet sokkal hívebb leánya volt az egyháznak, hogysen a kereszténység akkori legnagyobb ellenségét, ki ellen boldogult férje annyi csatában küzdött, segítségére hívta volna; sokkal inkább szerette a hazát, hogysen azt elárulni és vészbe dönteni akarhatta volna.

E közben meghalt a király. E hírek hallatára a Hunyady-ház barátjai azon fáradoztak, hogy a nagy hősnék nagyreményű fiát, Mátyást emeljék a trónra. A nemzet bizalma Mátyást csakugyan a magyar trónra emelte. E kitüntetés a gyászoló anyának némi elégtételtül szolgált azon nagy veszteségért, hogy idősebbik fia a vérpadon halt meg.

Hunyady Mátyás megválasztása után ő szentsége a pápa vigasztaló levéllel tisztelte meg Erzsébetet, boldognak és szerencsésnek nevezvén őt, hogy fia oly nagy méltóságra emeltetett, s Mátyásnak kívánta, hogy oly jó keresztény, oly hős és nagy férfiú legyen, mint apja volt.

Mátyás uralkodása alatt is még soká élt Erzsébet a jeles honleány, ki anyai szeretetével és szelidségével Mátyásnak sokszor tulszigoru igazságát enyhítette.

Halálának évét nem tudni; de hogy 1473-ban még élt, kitűnik egy levélből, melyet a romai pápához azon kérelemmel küldött, hogy férjének hű barátját, a kereszténység megmentéséért annyit fáradozott Kapisztrán Jánost a szentek sorába igtatni kegyeskedjék. Levelének azonnal nem lett ugyan eredménye, de Kapisztrán János 1690-ben csakugyan a szentek közé igtatott.

Sok oly nőt kívánunk a hazának, mint a nagy Hunyady Mátyás anyja, Szilágyi Erzsébet volt. — y.

Dal a szép Marczelról.

Berényben a Zagyva mellett
Szép leányok énekeltek;
Szép leányok várva-várták
Kerületek kapitányát.

Kerületek kapitánya
Megérkezett nem sokára;
Ott ment el a folyó mellett
Hol a lányok énekeltek.

Szép Marczelnak piros ajka,
Ezüst csengés a szó rajta;
Rátekint a főkapitány:
„Csókoljon meg gyöngy violám!”

Szép Marczelnak szíve dobban,
Szíve dobban — a esők ott van; —
Főkapitány ár fejébe
Aranyakat adott érte.

— Jaj szép Marczel mit műveltél?
Bocsánatot az Istennél!
Ne örülj az aranyaknak,
Mátkádat is értök adtad! —

Virág Józsi nézte, nézte:
— „Átkozott a esőkja, pénze...!”
S napok multak, napok jöttek:
Nem szólt hozzá soha többet!

A szép Marczel egyre várta,
Mikor jö már ablakára?
S addig várta, addig várta,
Elhervadt a két orezája!

— Lányok irigy szemmel nézték
Szép Marczelnak arany pénzét; —
— Ne irigyeljétek tőle,
Jó lesz neki szemfedőre!

Kuthen

Óvó hangok a kath. magyar néphez.

Hogy mily drága kincse lelkednek a hit, azt, ha ide figyelsz, még bővebben is láthatod. Lásd, te a mellett, hogy fáradsz napestig, éveken át öntözöd veritéked hullásával a kemény földet, mely sovány kenyerével nagy nehezen eltenget: hányszor vagy úgy, hogy földönfutóként a véginység csapásától kell rettegned. Égjen el házad, te nem mondhatod, mint a tehetősök: mit nekem egy ház, ha elégett, lesz más; mert hány hozzád hasonló polgártárs háza helyét fujja szél még ma is, a nélkül, hogy az építkezésre bár a leghalványabb reménysugár esilámlanék is. Hánynak egész évi elelmét esépelte ki még lábán a jégeső, vitte el az árvíz, emészté meg a dúló sáskasereg? És ha megkondul a vészhang, s zokogva hirdeti a vést, mely esattagó szárnyaival, mint életölő árnyék, fölötted, feleséged s gyermekeid fölött lebeg, mire támaszkodol akkor, hogy a látogatás nehez orájában össze ne roskadj? Nem a hitre-e? melynek tükrében leomlott szerenesevárad füstölő ronjai között is mennyei

atyád áldó jobbjára ismeresz, a ki még akkor is, midőn szerenese-napodat a nyomoruság felhőibe takarja, javadra ezélez; míg az emberi segély nem ritkán oly töredékenny bot, melyre, midőn támaszkodni akarsz, összetörök alattad. — Avagy adnak-e majd akkor lélekgyilkosaid csak egy falat kenyeret is, méltatnak-e csak egy árva vigasztaló szóra is? Akkor is csak azok szegik meg számodra a részvét kenyerét, kiktől a hit angyala még buscsut nem vett. S mi lenne akkor, ha e lélekgyilkosoknak sikerülne minden lelket a hitelenség sűrű éjével borítani? S ha sikerülne minden szívből kürtaniók a meggyőződést, hogy mi mindnyájan azon egy meanyei atyának gyermekei s a Krisztusban testvérek vagyunk: ott veszhetnél akkor bátran az utfélen, még sem táruhá feléd egy kar is, hogy fölemeljen.

Hiába vélik színlett jóakaróid, — már t. i. azok, kik szent hited templomát aláadni akarják: — hiába vélik ők, hogy talán a daróc alatt nem is ver szíved. — Ám neked van szíved, mely

szintugy vérzik, ha a kérlelhetlen halál kedveseidet sirba zárja, mint hasonló esetben ámitóidé. De nem, még sem úgy. Ámitóidének nincs Istene, kinek áldó malasztja szívök sebére gyógyító balzsamot harmatozna; téged ellenben a hit angyala biztosít, hogy az ember nem hasonló a páras állathoz, mely volt s nincs; hanem az a szó, mely mondá: én vagyok a föltámadás és az élet, az a szó életet fog önteni a holt csontokba, föleleveníti kedveseidnek még a szél suhogó szárnyaitól elsodort, szétszórt porait is. Míg tehát az, ki emberben bizik, nádra támaszkodik: te az egy igaz élő Isten ígéretere építvén reményed aranyházát, soha sem esáldódsz. Hiába vélik szent hited ostromlói, hogy te a gyámolytalanságig együgyű vagy, a kit vajmi könnyű bekötött szemmel hínárba lökni. Am több természetes észet találtam én sokszor a szegénység megviselt palástja alatt, mint száz olyan divatpillangóban, a ki Párisból rendeli a takarót, melybe romlandó testét burkolja, s még lépéseit is a divat hangjegyei szerint intézi, — de meztelen lelke fázik, didereg a hitelenség komor szelétől. Van neked eszed, tudod te azt jól, hogy kötözni való bolond az, a ki a halhatatlan lelket a barom kilehelt párájával egy sorba teszi, s kinél még csak az van hátra, hogy a trónról lebukott Nabukodonozorral a barmok istállójára szoruljon s szénát egyék. Nem titok előtted, hogy a keresztről nem azért tündöklök 1865. év óta Jézus Krisztus istenségének diésősége, mintha az csak amolyan gyarló emberi intézmény mulékony jelvénye lehetne. Nem még te a szomszédba észet kölesönözni, hogy belássad, honnét nyerte a kereszt a diadalfényt, melynek sugártengerében ragyog az idők végeig! Ezt emberi erő nem teheti. Isten tehát az, Jézus Krisztus, ki a keresztet, mely egyjelentésű volt hajdan a jelenlegi bitófával, a reá tapadt gyalázat szennyéből kiragadta s a diésőség templomának legmagasabb tornyára föltűzte. Tudod te azt jól, hogy a kereszt a szenvedések tüskéféja, melyen az örök élet rózsái virítanak; az örök bölcsesség ABC- és könyve, mely tudományával megszegyeníti a világ kevélyeszű bölcsseit; az örök béke viruló olajága, mely árnyékával a világ és pokol üldözéseitől betakar; az örök szeretet világító oszlopa, mely az élet háborgó tengerén örök hazánk felé biztos irányt mutat. Nem is kétlem én, hogy te a keresztnek mind halálig barátja vagy; hogy a Krisztus keresztje az az áldozati vértenger, melybe a te apró bajaid, életkeresztjeid, mint kisdud patakokkák beleömlenek s elenyésznek. Csak azt fájlalom, hogy ezt a nép minden fiáról nem mondhatom.

Sokan vannak a nép között, kik úgy élnek, mint kiknek sem Istenök sem Máriájok. Hisznek is, nem is. Mert mit használ ott a hit, a hol az a szívek rejtekében van csupán eltemetve s behálózva a durva kihágások göröngyeivel, körülzáncolva a bűnvágyak istenátkozta tüskéivel, melyeken át napfényre nem juthat, tettekben nem nyilatkozhatik. Mi tagadás benne, a mai népélet oly mező, melyen az ördög gazdag aratásra számíthat. Hogyis ne, mikor oly sokaknál a pokol nyelve is, — értem az istenkáromlást, — javában divatozik; mikor azt a petyegni alig kezdő gyermek is derekasan érti már. Nyílt lázadás ez az ördöggel Isten ellen! — Oh hogy a magyar nép fejére kell e súlyos vádat zudítanom, azon nép fejére, melyet az égi paizs borus-derűs napjaiban oly szemlátomást fedezett. Hanem hát hiába rejtegetni, a mi nyilvánosan, uton-útfélen, hegyen-völgyön, ég és föld hallatára történik. Hiába rejtegetni a tört, mely melyen a szívben fészkel s minden órán halált hozhat. Míg a magyar csupán földi ellenekkel harcolt, addig szerenecsillaga magasan, fényesen ragyogott. A mióta azonban Isten ellen lödözi

káromló nyelvének piszkos nyilait, azóta a szerenese kereke is megsülyedt. Mintha csak átok nehezülne mindenre, a mihez fog minden romlik, pusztul keze alatt. Tábornak ellene a pusztítás angyalának gyilkos hadai. Még csak az van hátra, hogy a föld is megnyíljék lábunk alatt, hogy velünk együtt az istenkáromlást magába nyelje. Diéső voltál oh magyar, földi elleneiddel szemközt, de hitvány pihe léssz Istennel szemközt, a ki haragjának zúgó szelével pokolba sodor. De mit, oh mit mondok? — Engedd pihenni oh népek Istene süjt villámaidat! Hisz mi a te neved vagyunk, és te a mi Atyánk; ki segít rajtunk, ha te leveszed rólunk áldó kezdet? Ne, oh ne fordítsd el tőlünk örökfényű arczadat, a mint megérdemeltük; hanem add segítő malasztodat, a mint reméljük; hogy imádandó szent nevedet isteni fölségsértéssel soha többé ne fertőzzük, sőt egyéb szokásos bűneink igáját is összetörjük. Hogy összetörjük igáját az undok részegségnek, mely az Isten képét sokszor sárba tiprá, mely oly sok ezivakodást szitogatott, oly sok koldusbotot faragott; hogy szétzuzzuk igáját a feslettség vigyorgó ördögének, a ki mérges lehelletével oly sok arczvirágot elhervasztott, pokoli tűzével oly sok boldogságot felperzselt, kigyócsipésével oly sok munkára termett ifju erőt összemart, förtelmével oly sok becsületet bemázolt, vas békójával oly sok lelket pokolhoz láncolt; hogy összetörjük igáját a hazugság és tolvajlás ördögének, a ki a görbe utakon, kigyóként mászni nem tanult egyeneslelkűséget, e fényes csillagot a beestelenség rut homályába burkolá, a ki Krisztust, a mi Istenünket, a neki rettenetet, költött regék himvarrásával újra gumyruhába öltözteté; a ki arat a hol nem vetett, megtámadja a tulajdonjog szentségét, pallost fen az isteni és felebaráti szeretet meggyilkolására; hogy szétzuzzuk igáját oh minden néven nevezendő bűnök ördöge, előled a Krisztus szent sebébe és a bold. szűz Mária védszárnyai alá menekülünk. Mert hiszen mi vagyunk azon nép, melyet a haldokló szent István szűz Mária oltalmába ajánlott; mi vagyunk azon nép, melynek ősei a szeplőtelen szűz Máriának mindenkor kitűnő tisztelői valának; kegyelem képeihez szent bucsujárdalattal zárandokoltak; mi vagyunk végre azon nép, mely az igazság tükrét Jézus Krisztus szent anyját Magyarország nagyszonyának, Magyarország Patronájának vallja, ugy szívvel lélekkel üdvözlö. — És méltán. — Mily édesen esik kijelentem, mit már sz. Bernát állít, hogy emberemlékezet óta nem találkozott, ki midőn Máriához folyamodott, nála védelmet, gyámolító karokat ne talált volna. Miért ne járulnánk tehát hozzá fűi bizalommal; miért ne fűdöznök föl előtte sebeinket, miért ne mondanók neki: szép szűz Mária, édes anyám! ime itt ugy éget ez és ez a seb, e sepepsd reá kérék, anyai szerelmed enyhítő olaját. A mely léleknek van még annyi malasztereje, hogy szűz Máriát szívből kérheti, — az nincs egészen elveszeve. A ki tehát a szűz anya pártfogásának áldott körén kívül esik, az magára vessen. Mely anya nézné hideg vérrel, ha valaki magzatját a kínzás válogatott műszereivel gyötörné? A ki tehát a szűz anya méhének áldott gyümölcsét, az édes Jézust, a fősvénység judáspénzén eladja, káromlásával arezul csapja, bujaságával vérig ostromozza, irigységével halálra ítéli, torkosság által epével itatja, s mindennemű bűneivel keresztrefeszíti, hogy találjon az kegyelmet Máriánál a kínzás eszközeivel kezében? Vessük el tehát a kínzó szereket, szórjuk le magunkról a bűnös élet kényingét, s bizonyosak lehetünk, hogy a szűz anya sem veszi le rólunk irgalmas szemeit, hanem megmutatja nekünk szent fiát, a mi urunkat, Jézus Krisztust!

Rege a pásztortüznél.

Kik az alföldi sík rónák lakóit, a nagyszámmal levő pásztor-népet közelebből nem ismerik, az avatlanok által elterjesztett hír után, sem isteni sem emberi törvényt nem ismerő, szilaj, vad népnek képzelik atyáncfiáit, kik közé idegennek vetődni tiszta veszedelem.

Az igaz, hogy ha valami messziről jött felebarátunk az alföldi pásztor-embert kifordított subában, nagy karimája kalappal fején és kampós bottal kezében meglátja, menten elhiszi, hogy e zord külsejű ember, kin a gyufávali mérgezéssel és váltohamisítással járó műveltségnek semmi nyoma nem látszik, nem lehet kevesebb, mint kegyetlen, vérengző vad ember, kiből aligha található emberi érzés s vallásos lélek.

Pedig, a ki közelebből ismeri a puszták lakóit, egészen más fogalommal bír rólok. Szívök egyszerű, romlatlan. Jóakarójok iránt hálások, szolgálatkészek, vendégszeretők, és természetes nyerseségök mellett is becsületudok, és a mi mindezen jó tulajdonaiknak alapja — vallásosak.

Elszigetelve a nagyvilágtól, a sík rónán, a szabad ég alatt hímest mezőkön töltve napjaikat, meghatva a természet szépségétől, elandalogva a csillagos ég magasztos szépségén, a mindenség Ura iránti hálától földobog a szív, és ájtatos imára nyílnak meg ajkaik.

A korláthoz nem szokott, és féket túrni nem tanult szabad lélek, a barátságos szó és jóakarát előtt meghajol, és készséggel engedelmeskedik annak, ki szívét e varázskulesesal megnyitni tudja; de a ki felvont szemöldökkel és parancsolólag akar előttök föllépni, az tapasztalni kénytelen, hogy a szabad természet ölen felnőtt emberekkel van dolga, kik meghunyászkodni nem tudnak.

E nép vénei, a sok viharosta öszfűrtü öreg pásztorok patriarchális szerepet visznek a fiatalok között: bírái, tanácsadói, kormányzói és gyámjai a fiatalabb népnek, kik köré gyűlnek az ügyesek-bajosok, a házi tüzhelyt képviselő karám körül, hogy elpanaszolják bajaikat, kétséges dolgaikban tanácsot kérjenek, és hibás tetteikért megadással fogadják az intést és dorgálást.

A kecskeméti határ messze terjedő sík pusztáinak egyikén, nem messze a szent-lőrinczi templom romjaitól volt Bandinak, a számadó juhásznak tanyája, ki társai közül nem csak testalkatra tűnt ki, egy fejjel magasabb levén a többinél, noha különben elég czinábor volt, és hiába fogyasztotta el a sok fordított kását és zsíros tarhonyát, hanem élettapasztalatra és észre nézve is első volt társai között, kihez, a szomszéd pusztákról is ellátogattak a pásztorok — okos szót hallani.

Egy szép holdvilágos estén, kifordított subáján kényelmesen heverészve, füstölgetett kurtaszaru pipájából Bandi, sokáig szótalan bámulva a hamvadó tőzeg parázsára, melyről jó régen lekerült a bogrács, sőt már ki is ürült, mert Bodri kutyája sem talál már benne nyalogatni valót.

Bandi kevésbeszédű ember levén, nem igen ártja magát minden haszontalanságba, de ha egyszer valamibez hozzá szól, van látszatja beszédének, mert előbb jól megrággja a szót, melyet száján kiereszt.

Most is csak hagyja beszélni a „gyerekeket”, mint szokta mondani, pedig már emberrnyi-emberek mindnyájan, kik körülültek a pásztor-tüzet.

Lánczos Pista a szomszéd uraságnak sokat próbált öszbe csavarodott csikósa. Barna Tamás, a jó kenyeres-pajtás, ki nem

rég lett vice-számadóvá. Buksi Janesi, kit azért neveztek így, mert oly hatalmas feje volt, hogy ha azzal valakit megütne, az menten a gyöpön maradna. Különben Vágott Janesinak is hívták, noha lehet, hogy ez is csak ragadvány neve volt, mint a pásztor-embereknél szokás, és onnét ragadt rája, mert két ujja el volt vágva.

Erősen folyt a beszéd; Vágott Janesi már egészen neki melegedett a beszédnek, és talán egy kicsit boszankodott is, hogy nem akarják helybenhagyni, a mit ő mond.

— Könnyen beszél kend már Tamás bátya — mondá a többek között — mert uraságra lépett, azért nem akarja elhinni, hogy fele sem igazság annak, a mit az elüljáróság a szegény pásztoremberrel eszelepszik.

— Nem biz én édes öcsém, mert hát látod, neked egy esőpp igazad sincs.

— Nincs ám a bírónak, a ki az igazságot nem egyformán szolgáltatja ki mindenkinek.

— Azt csak te mondd János.

— De mondja azt más is, a ki tudja, hogy áll a világ sora. Hát igazság az, hogy a ki jobban tud könyörögni, annak menten kiadják az igazságot a szabad legeltetésre, másnak pedig nem? Hányat ismerek, ki alig nyitotta fel száját, mindjárt megkapta a mit kért, pedig nem volt annyi jussa hozzá, mint nekem; én tölem megtagadták, pedig engem sem a szemetem szedtek fel bírák uraimék; régebben is szolgálok, mint sok síheder, a ki csak úgy szür alatt nevet engem, hogy nem kaptam meg az engedélyt a szabad legeltetésre. Tudom, hogy ezzel csak boszantani akarnak.

— Nem is úgy lesz az János, te csak mérgedben találad azt ki.

— Már akár jókedvemben, akár mérgemben, de csak azt mondom én, hogy az nem igazság. Nem is bánám én, ha egy elüljáró sem volna a világon, könnyebben megélnénk nélkülük, mint így.

— Nem jó lenne úgy János, ha nem lenne elüljáró; mi lenne akkor a világból?

— Tudom, kend azért beszél így, mert már szeretne parancsolgatni.

— Soha se fájjon a miatt a fejed öcsém, nekem ugyan nem kenyerem a parancsolgatás; de azért mégis csak azt mondom, hogy így van az jól, a mint van. Szükséges, hogy legyen, a ki rendet tartson köztünk, és parancsolni tudjon. Hiszen, ha mindenki jó és becsületes ember volna, nem sok dolga lenne a bírónak, de látod, sok a rossz ember. Elüljáró és törvény nélkül nem állhat fenn a világ.

— Dehogy nem állhat; akkor lenne csak igazi boldogság a földön, ha nem lenne, a ki másnak törvényt szab, hanem lenne minden ember szabad.

— Köszönöm én az olyan szabadságot, nem örülne annak a jó ember.

— Már bátya, én is jó embernek tartom magamat, mégis annak örülnék, ha így lenne a világ sora.

— Ne járd az eszedet János — szólott közbe Bandi — ha te hozzáfogsz, látom, hogy utnak, szónak nehéz végét érni. Kévs ember vagy te ahhoz, hogy azt meg tudjad itélni, hogy lenne jobb a világ sora, hiszen mióta a világ áll, mindig szükség volt elüljáróra. Hanem ha már ennyire vagyunk, tégy Tamás egy kis tőzeget arra a parázsráa, hogy ki ne aludjek, míg el-

mondok nektek egy történetet, a melyből János ősünkkel más felebarátunk is tanulhat.

A régi jó világban is találkoztak bakafántos emberek, csak hogy most többen vannak ilyenek mint hajdan, kik a világ sorával nem voltak kibékülve.

Nagy Mátyás király idejében történt, hogy midőn egy alkalommal Mátyás király a Vértesalján vadászgatott, vadász társaitól elválván, gondolataiba elmerülve, addig ment, míg az erdőben eltévedt. Már alkonyodni kezdett, midőn, egy szép völgymélyedésben egy pásztorra akadt, ki éppen nyáját terelte össze éjjeli szállásra.

Mátyás király egész becsülettel megkérte a pásztor, hogy igazítsa őt utba, mert nem tud az erdőből kimenni. A pásztor, mint emberségtudó ember azonnal kész volt a szolgálatra, és elindultak.

Utközben Mátyás király szokása szerint beszédbe ereszkedett a pásztorral, mert szerette tudni, miként gondolkozik és érez a földnépe, hogy ha valami bajnak jön nyomára, azon segíthessen.

Rövid idő alatt kiismerte vezetőjének sziveszándékát, ki azon emberek közé tartozott, kiknek minden elüljáró rossz volt, és nem szerették a törvényt megtartani.

A mint emberét kiismerte Mátyás király, nosza neki, a milyen ember volt, nem sok kellett neki, hogy ezt az embert kedve szerint megtréfálja.

— A mint értem beszédedből — mondá a király — te nem igen vagy sorsoddal megelégedve.

— Meg volnék én uram úgy, a hogy — viszonzá a juhász — csak elüljárók ne volnának a világon, mikor ezek nélkül lehetnénk. Nem is tudom, miért nem parancsolja meg a király, kit igazságosnak hirdet még az utolsó gyermek is, hogy minden ember legyen egyforma, egyik a másiknak ne parancsolgasson; minek a bíró minden faluban? az is csak olyan ember mint más, és csak arra való, hogy a szegény embert regulázza.

— Igazad van ősém — felelé Mátyás király mosolyogva — azok nélkül ellehetne a világ. Mátyás király nem nagyon bánta, ha egy sem volna is.

— Ha nem bánta, azért király, hogy segítsen a bajon. Hirdesse ki, hogy nem kell többé elüljáró.

— A mi azt illeti ősém, látod, azt nem teheti az urak miatt. Hanem a ki azt akarja, hogy neki ne legyen elüljárója és bírása, annak ad peesétes levelet, mely által szabaddá leszen.

— No éppen ez kellene nekem. Meg is szerezném akár mibe kerülne, csak tudnám a módját.

— Nem kerül az sokba édes ősém, ha éppen erre van kívánságod, megszerzem én azt neked azon szivességért, melyet nekem most teszesz.

— Az Isten áldja meg az urat, ha ezt nekem megteszi, nem lesz nálam boldogabb ember a föld hátán. Fittyet hány nek a világnak, ha bírót nem kellene ismernem.

— Itt a kezem ősém, nem telik bele egy hét, hogy kívánságod teljesülni fog.

Néhány nap múlva Mátyás király kihirdetett: hogy Keeskés Mihály a vértesi pásztor szabad ember, nincs bírása, sem elüljárója, ő az napságtól fogva maga ura.

Senki sem volt boldogabb széles Magyarországon Keeskés Mihálynál, a mint meghallotta, hogy neki többé nem lesz bírása. Ezt ohajtotta ő mindig, erről áhadozott ő oly sokat a vértesi hegyekben. Csakhogy megnyerte, a mit kívánt, nem esélne meg senkivel.

Azonban alig telt el néhány hét a király rendeletének kihirdetése óta öröm és boldogság között, midőn azt kezdé gyánítani, hogy a nagy boldogság torkára forr.

Volt Keeskésnek egy ellensége, ki régóta tört rá, és ha szerét tehetné, ártott neki. Egy napon néhány czimborájával rajta ment Keeskésen és erőhatalommal elhajította előle nyáját.

Mit volt mit tenni az erőhatalom ellen, Keeskés dult fult mérgében, nagy dühösen szaladt a bíróhoz, és elpanaszolta baját.

A bíró kegyesen kihallgatta Keeskés panaszát, ki erősen sürgette, hogy rögtön fogassa be megrablóját, az elvett nyáját pedig adassa vissza, mert ez az igazság.

A bíró szép csendesen dolmányá zsebeibe dugta kezét két felől, és azt felelé Keeskésnek:

— Tökéletes igazságod van édes ősém, csak hogy én nem segíthetek bajodon, nem jó helyen jársz panaszoddal.

— Hogy ne járnék jó helyen, hiszen kegyelmed azért bíró, hogy igazságot szolgáltasson.

— Igaz ősém, hogy törvényszerinti bírása vagyok e falunak, de neked nem.

— Nekem nem is kell bíró.

— Ha nem kell, miért jöttél ide panaszra?

— Hogy törvényt szolgáltasson az elüljáróság nekem.

— Ki van hirdetve a király parancsolatja, hogy neked nincs elüljáród. Eredj tehát panaszoddal ahhoz, a kit elüljárónak ismeresz.

Ezzel szép csendesen megfordult és Keeskést ott hagyta a faképnél.

Keeskés gondolkozóba esett. Az ugyan szép dolog lesz, gondolá, ha nem talállok bírót, ki elvett nyájamat vissza itélje; éppen azon törté fejt, hogy mi tevő legyen e szorult helyzetében, midőn háza előtt megállva, esodálkozva látta, hogy tulajdon háza kapujában egy idegen ember áll nagy kényesen esipőre tett kezekkel, és utját állja, a mint udvarára akar lépni.

— Talán eltévedt kend földi, hogy így minden szó nélkül akar ide berontani.

— Eltévedtem-e? — mordult Keeskés az idegenre — de én szeretném azt tudni, hogy ki fia kend, és hogyan mer az én házamba, hírem tudtom nélkül lépni?

— A kend házába? soha ilyet! Hiszen ez az én tulajdon házam szegény ember.

— Ugyan ugye? talán kend fizette meg az árát, nem én?

— Én ugyan nem fizettem, de azért most már az enyém, mert hát bele is huzokodtam már.

— Ugyan kinek az engedelmével?

— Jaj atyafi, ne keressük azt most, elég az hozzá: hogy nekem ház kellett, hát ezt elfoglaltam.

— No még az kellene csak, hogy tulajdon hajlékomat valaki elfoglalja tőlem, hát mire való a törvény?

— Ha neheze kendnek, keresse, ott a törvény, meg a bíró, majd tesz az köztünk igazságot.

A bíró említésére Keeskés dühbe jött és elkezdett zajongni: hogy majd megmutatja ő bíró nélkül is, ki parancsol az ő házában. A zajra a szomszédok összefutottak, és Keeskést, ki miután szóval nem győzte, verekedni kezdett, melegében egy helybe hagyták, hogy fele is elég lett volna.

Reszkette mérgében, összevert testtel és megszegyenitve ismerősei előtt, futott inkább, mint ment falujából, mint egy országvészett, és azt sem tudta bujában, mi tevő legyen. Lelke föllázadt azon gondolatra: hogy azon emberek mindenétől megfosztották, és csak úgy nevetik tulajdon házából, és nincs a ki

pártját fogná világos igazsága mellett. Kihez folyamodjék oltalomért! Ki hallgatja meg panaszát? Eh — gondolá — mit nekem a sok igazságtalan bíró, Budán lakik Mátyás király, az igazságos, ahhoz megyek, az szívesen meghallgatja a szegény ember panaszát, majd segít az az én bajomon.

Nagy busan neki indult Budára, utközben egyre azon gondolkodván, hogy miként fogja Mátyás király megbüntetni azokat, kik jöszágától megfosztották.

Elérkezvén Buda várába, a király egyik belső embere azonnal a királyi palotába vezeté őt, hol Mátyás király királyi trónján ült sok fényes ur között a tanásteremben. Szegény Keeskés azt sem tudta, mit mondjon, annyira megzavarodott a sok uri nép látására. A király megismervén őt, kegyesen biztatta, hogy ne tartson semmitől, hanem csak bátran mondja el, mi járatban van.

A mi emberünk, a jó szóra neki bátorodva, elpanaszolta egész sorát.

Mátyás király csak mosolygott a szegény ember beszédén. A mint tövéről hegyére minden baját elpanaszolta, szelid komolysággal ekként szólt hozzá:

— Látod édes fiam, hová jutottál oktalan kívánságod által. A mit kívántál, én azt teljesítém, hogy neked ne legyen fölébbvalód; most magad látod, vajjon jobb-e így? szabad vagy a mint obajtottad, tehetsz a mit akarsz, nem parancsol neked senki, te nem tartozol fölébbvalódnak ismerni senkit, de téged sem ismer, sem a bíró, sem a törvény, élj a hogy tudsz. Minek is fáradtál hozzám, hiszen én is csak azoknak vagyok királya, a kik a törvényt és elüljárót elismerik.

— Uram király — esdeklett leborulva Keeskés — ne ereszsz el színed elől vigasztalás nélkül. Elismerem, hogy oktalan kívánságom miatt lettem koldussá; de ha igazságos ítéled által visszanyerem javaimat, örömmel fogok engedelmeskedni a törvénynek és elüljáróimnak, mert most látom át, hogy csak az a boldog ember, a kire gondja van az elüljáróságnak, és a kinek életét és vagyonát a törvény oltalmazza.

— Saját tapasztalatodból tanulj. Én királyi szavammal biztosítalak, hogy visszakapod elvett házatad és nyájadat. A

törvény oltalma alá veszek ismét, hanem jegyezd meg magadnak: hogy oktalanságot kíván az, ki oly szabadság után vágyik, mely törvényt és elüljárót nem akar ismerni. Isten rendelte a föld népe fölé az elüljárókat, hogy azok a törvény hatalmával védjék a szegényt, elnyomottat, üldözöttet, az erőszakoskodók és törvénszegők ellen; azért az Isten rendelése ellen zugolódik, a ki a törvényes elüljárók ellen tör ki. Mi is lenne a világból, ha mindenki a maga szabadjára lenne hagyva, csak a rossz emberek örülnének annak. Azért, ha békében, és boldogul akarsz élni a világon, tiszteljed, szeressed és engedelmeskedjél Istentől rendelt elüljáróidnak.

A jelen levő urak mind helybenhagyták Mátyás király beszédét, Keeskés pedig a király szavai által megvizsgáltva, de egyszersmind megtérítve távozott el Budáról. A király parancsolatára visszakapta házat és nyáját, és élt békében mint engedelmes polgár és jó keresztény. Öreg napjaira az a tisztesség érte, hogy megválasztották bírónak.

Az öreg Bandi elhallgatott. Az elmondott rege után a jelenlevők mély gondolatokba merülve, szóltanul néztek a hamvadó üszkökre. Vágott Janesi, a hallottak után, mint jóvérű magyar ember, kin az okos szó fog, egészen másképp gondolkozott, mint azelőtt. Elméje a régi elfogultságtól megtisztult, és átlátta, hogy nem volt igaza, midőn az elüljáróság ellen tört. Megtérését nem szégyenlette bevallani. Kifordított subáját magára kapván, mélézva piszkálta botjával a hamvadó üszköket.

— Adjon Isten jó éjszakát Bandi bátyám — és kigyelme-
teknek mind közönségesen; haza kell látnom, mert jó fönt van a kaszás esíllag, köszönöm kegyelmed jóakarátját azért a szép történetért, nekem ugyan helyre hozta eszemet, mintha nem is az az ember volnék most, mint ezelőtt voltam. Bizony csak jó, ha az ember az okosabbtól tanulhat valamit. Bizony, ha Bandi bátyám ninesen, az én ostoba eszemmel még bajt szerezhettem volna magamnak. De tudom Istenem, nem lesz a vidéken nálam jobb ember. Isten áldja meg.

Ezzel vigan füttyürészve távozott el a tanyáról.

Gyurinka Antal.

M o r z s a l é k o k.

V.

(Más példa arra, hogy a pap mitsem tud arról, a mit a gyónásból tud.) IV. Henrik francia király életéből mondom el valamit. Ennek a királynak is, mint sok más embernek, különösen tetszett, hogy a pap semmi, de épen semmi feltétel alatt sem mondhatja el, a mit a gyónásban hallott. Egyszer e tárgyban ily kérdéssel fordult Cotton, jezsuita atyához, a ki a királynak gyóntató-atyja volt: „Mit teme ön, atyám, ha azt gyómná valaki önnek, hogy ő több másokkal összeesküdött, miszerint engem meggyilkoljanak?” — „Minden kigondolható uton módon arra iparkodnám birni — felelé Cotton — hogy szándokáról elálljon.” — „De hát mit teme aztán, ha semmi áron sem sikerülne őt szándokáról lebeszélni?” — „Akkor tennék, a mit tehetnék tettének megakadályozására.” — „De mit segíthetne ön rajtam a pillanatban, mikor a gyilkos fegyverével nekem rohanna?” — „Mit? — szólt a gyóntató-
atyá lelkesülten — oda vetném magamat fölséged és a gyilkos közé, hogy a szurás, mielőtt fölségedet találhatná, előbb az én szívemet járja keresztül; — de a gyónásból hallott titkot még

sem árulnám el!” — E szép felelet a királyt annyira meglepte, hogy könyezve borult a tisztos atya nyakába.

VI.

(Még egy példa arra, hogy a pap inkább meghalni kész, mintsem a gyónástitkot elárulja.) I. Pál orosz czár utolsó éveiben történt, hogy a lengyelek ismét nyugtalanokdni kezdének, s az orosz kormány ellen nyilvános forradalmat terveztek. De a lázangók fejei között többek között, semmi áron sem lehetett vallomásra birni, s töle a lázadás tervét, czinkosait kitudni. Történt, hogy ugyanaz a szigorú börtönben megbetegedett, s mivel katolikus volt, gyónni kívánt. Volt akkoriban Pétervárott egy istenfélő menekült, bujdosó francia pap, kit a császár igen szeretett, s erényes életeért mindenki egyaránt tisztelt. Neve: Pinguilli. Ezt rendelte a császár a rab gyóntatására, s a fölség parancsára Kutaissoff gróf saját hintáján vitte el a fogolyhoz, s mikor ezt az utolsó czár már nyugtalanul várakozék reájok, Kutaissoff az előszobában maradt,

míg Pinguilli a termébe lépett. A ezár igen szívesen fogadta, nyájasan beszélgetett vele: de egyszerre [azt kezdé tőle tudakolni, hogy mit gyónt neki a lengyel fogoly? Az éltes pap első pillanattal megdöbben a rendkívüli parancsoló kérdéstől, milyent hozzá még soha senki nem intézett, de magát csakhamar összeszedve így szólt: „Fölség! én mit sem tudok abból, a mit a gyónásból tudok!” — „Tehát ellene mersz szegülni az én parancsomnak? — rivalt rá a boszus fejedelem. — „Nem kíváncsiságból tudakolom én ezt, hanem azért, hogy az ártatlan vért megkíméljem. . . De jó, — fogadom, hogy kicsalja belőled a korbács, a mit önnön jószántadból megmondani nem akarsz!” — „Életem — szólt a derék pap — hatalmadban van, uram; de lelkeimről egyedül Istennek kell számot adnom, azért ebben egyedül öneki engedelmeskedem: az én ajkamat és minden katolikus pap ajkát a gyónás peesétje tartja zárva, s ezt megőriznem szent kötelességem. Tégy velem, a mit akarsz, de minden kizsádos is épen oly kevéssé fogja nyelvemet megoldani, mint egykor Nepomuki szent Jánosét, kit, mint magad is jól tudod, mivel a gyónásban hallottakat elárulni nem akarta, vízbe fojtottak. E szent vértanu példája lebeg szemem előtt: inkább akarok én is engedelmeskedni Istennek, mint neked — embernek!” — E szavak után bámulva nézett egy darabig reá a esászár, azután komor gondolatokba merülve föl alá járt a teremben. A szegény ősz pap azt hitte, hogy most főzi fejében az ő halálos sententiáját. Egyszerre kitér a esászár a mellékterem ajtaját, és int az ott várakozó grófnak, hogy lépjen be. Azután a pap előtt tisztelteljesen meghajolt, megszorítá kezét és így szólt: „Ime, gróf ur, vigye vissza e tiszteletreméltó ritka férfit lakására: én e papot eddig is becsültem, de ezen órától fogva kétszeresen becsülöm!”

VII.

(A ki hitét nem szégyenli.) A keresztény ember legszebb szokásai közé tartozik, hogy mielőtt evéshez ülne, föl emeli gondolatát ahhoz a jó atyához, kitől minden áldás jó származik. Sok helyen még igen szép hűséggel ragaszkodnak ezen valóban épüleles, gyönyörű szokáshoz. Hanem vannak másrésztől meg igen sokan, a kik, különösen mikor mások társaságába jönnek, szégyenlenek keresztet vetni s az evés előtt és után való kis fohászt elmondani, nehogy mások kinevessék, szenteskedőnek esufolják. (Hogy irtóznak még csak a nevével is annak a szentségnek!) Minek is imádkoznának? — Iam hiszen a barom is úgy rohan csak neki a szénás jászolnak! — De az igazi keresztény soha sem szégyenli hitét a világ előtt: sokszor az olyan esufoló nevetőket épen szilárd bátorságával szégyenitheti meg. Ime rá egy példa.

(Ő Szentsége IX. Pius pápa) e hó 16-án ülte meg a pápai trónra való megválasztatása évfordulati napját. Szentséges atyánk most nehéz, de dicsőségteljes pápasága huszaedik évébe lépett. Engedjen neki a jószágos ég még hosszú életet az egyház virágzására és dicsőségére.

(Magyar-Ovárótt Mosony megyében) Urunk menybemenetele ünnepén történt a megyei kórház ünnepélyes beszentelése, mely alkalommal Simor János győri püspök ő méltósága a betegek ápolására a szeretetnénikéket vezette be. Ő méltósága mindenelőtt szent beszédben megmagyarázta a sok áldást, melyet Isten az irtalmas nők által áraszt a szenvedő emberiségre. A szent beszéd után ngos és ft. Szerdahelyi Antal kanonok ur vezeté a nagyszámu körmenetet

Bizonyos vendéglőben igen számos uri ember ebédelt barátságosan együtt egy asztalnál. A mint vidáman poharaznak, beszélgetnek, egy ujan érkezett vendég lépett az asztalhoz, ki mielőtt evéshez fogott, buzgó arccal keresztet vet és imádkozik. A sok vidám ebédlő esudálkozva tekinté rá, egyik másik suttogni kezdett valamit szomszédjához, míg legtöbben gúnyos nevetésben törtek ki. Az új vendég nyugodtan tekintett maga körül; de a mint látta, hogy csakugyan ő rajta nevetnek oly jóízűen, így szólt a társasághoz: „Mit nevetnek uraim? — Talán adtam erre valami okot, ki csak épen most léptem be?” — „Ugyan már ki ne nevéssen — szólalt föl a vendégek egyike — mikor ön olyan képet vág, mint a fancesali feszület és még ilyen helyen is olyan hókuszpókuszokat csinál!” — „Tehát az indítja önöket nevetésre, hogy én evés előtt imádkoztam?” — szólt az idegen komoly hangon. — Lássák, uraim, az nem nagy mesterség — így körülbelül negyvenen együtt valakit kinevetni; de ennyi ember gúnyos nevetésével nem törődve, mégis azt escelekedni, a mit a vallás parancsol — uraim, azt csak becsületes ember teheti! . . . Én katolikus vagyok és szent hitemet épen nem szégyenlem bárki előtt is bevallani; azt sines okom szégyenleni, hogy én hálákat kívánok adni Istenemnek a jókért, miket naponként kezeiből veszek. . . Van ebben, uraim, valami nevétséges?”

Erre mindnyájan elhallgattak és szintén olvasni lehetett az arczokról, hogy e derék katolikus ember megérdemli a becsülést. Mikor aztán rövid ebédjét végezve, fölkel és ismét imádkozott, már senkinek sem lett kedve rajta nevetni.

Apróságok.

14.

Nem rég angol emlékiratokban a következő adomát olvastam:

Rotschild híres bankár anyja veszélyes beteg volt.

— Tegyen már valamit, kedves doctor ur, szóla az orvoshoz.

— Hej, asszonyom, felelé az orvos, én nem tehetem önt fiatalabbá.

— Azt nem is kérem, hanem inkább arra nézve tegyen valamit, hogy még öregebb lehessenek.

15.

Néhány uracs lovagolván, egy szegény öreg asszonnyal találkozott, ki szamarakat hajtott maga előtt.

— Nénem asszony, kiáltának nevetve rá az urtiak, mit csinálnak a kend szamarai?

— Hát lovagolnak, volt rá a esipős telet.

Miujság?

az új kórházba, melyet szintén ő méltósága szentelt föl az abban lévő kápolnával együtt. A fölszentelés alatt az itteni kegyesrendű algyamasium jól betanított ének-kara zengé szűz Anyánk dicséretét. — A szertartások bevégeztével érzékeny szavakkal nyujtá át ő méltósága az irtalmasnénék fejedelem-asszonyának a kóroda kulcsait. Végre a szeretett főpásztor az ünnep koronáját fölteendő, a kóroda egyik lakosztályában alakulandó intézetre 1000 forintot adományozott. — Adja az árvák Istene, hogy a nagylelkű adakozás bő áldást hozzon ő méltósága drága fejére!

(Megtérések). A nagyváradi-velencei plebániában Urnapján egyszerre huszonkettien tértek a kath. egyház kebelébe.

(Zádori János esztergami papneveldei tanár) szerencés volt a királyné Ő Főlségének, nem rég kiadott „Mária-havi Nefelejts” című imakönyvéből egy diszpédánnyal legalázatosabban kedveskedhetni. Ennek következtében Ő Főlsége az említett tanár urnak, a legmagasabb elismerés jeléül egy feszületet küldeni a legkegyelmesebben méltóztatott, melyet maga Ő Főlsége a királyné választott ki.

(Ft. Szaniszló Ferencz nagyváradi püspök ö nagyméltósága) a pesti oltáregylet szent cseljainak előmozdítására 100 o. é. forintot kegyeskedett szentelni, melyekért az egylet ezennel legforróbb hála-köszönetet nyilvánít.

(A pozsonyi kath. főgymnasiumban) a hittanár felszólítására azonnal 200 tanuló lépett a szent-László-társulatba. Ez maga fényes adat mind a hittanár, mind a buzgó ifjuság jellemzésére.

(Gömör vármegyében) a jolsvai kath. község szép áldozatkészséggel egy, 2600 forintba kerülő orgonát készített az Isten háza nagyobb díszére.

(Meghívás) Isten egyházát dicsőségesen kormányzó szentséges atyánk, IX. Pius pápa múlt évi mártus 11-én a halászyürü alatt kelt apostoli brevéjével a Szent-László-Társulat tagjainak a szent-László- és szent-Erzsébet napjaira már azelőtt engedélyezett teljes bucsut nem csak valamennyi keresztény hívekre, hanem hogy az anyaszentegyház ekként föltárt kínésének kegyadományában minél többen részesülhessenek, a nevezett védszentek ünnepnapjainak egész nyolczadára is kiterjesztvén; ugyanezen védszentek elseje, sz. László király közelgő ünnepének ez évbéli tartására a társulati igazgató-választmány által az ünnepnap nyolczadára és július 2-ára eső vasárnap tüzetett ki, mikor is az a pestbelvárosi plebaniái templomban, reggeli 10 órakor, mint a plebaniái isteni tisztelet rendes idején, egyházi szónoklattal s ünnepélyes szent misével fogván megülni, erre a társulat t. ez. tagjai és mindenrendű ajtatos hívek tiszteletteljesen meghívatnak Kelt Pesten, a szent-László-társulat központi választmányának, május 26-án tartott gyűléséből.

A társulati titkár.

(Megjelent és beküldetett): „Bizonyítékok a kereszténységnek és egyháznak szüksége mellett, röviden a világon előadva dr. Heinrich J. B. mainzi kanonok és hittanár által. Bevezetéssel a kereszténységnek jelenkori ellenségeiről s azoknak fegyvereiről.” Korunkban, midőn a hitetlenség a hívőket minden módon tévutra vezetni és az egyháztól elszakadásra esábitgatni törekszik, kétszeresen ajánlatra méltó művecske.

(Megjelent és beküldetett): „Szűz Mária dicsérete, azaz: Enekes és imádságos könyv a búcsujáró ker. kath. hívek használatára Öreg Mezey Jánostól, imádságokkal bővítve kiadta Szombathelyi Sándor kalocsa-főmegyei áldozár.” Börbe kötve 1 frt 10 kr., kemény kötésben 70 kr., füve 60 kr. Különösen búcsujáró vidékeken a gondosan szerkesztett könyvnek nagy elterjedését remélhetni.

(Bogyoszlóról Rábaközéből) írják: Helységünk buzgó lelkése ft. Tóth György a vasárnapi iskolát, mely egy időre félbeszakadt volt, ismét életbe léptette. Ugyanott az ő Szentsége által engedélyezett jubileumban a hívek nagy számmal és valódi épületességgel vettek részt. A rózsafüzér-társulat itt több mint 300 tagot számlál, kik ünnep- és vasárnapokon isteni tisztelet előtt imáik- és szép énekeikkel dicsérik a Mindenhatót és a bold. szűz Máriát. — Mint örvendetes jelenséget megemlítjük még azt is, hogy számosan a jobb módúak közül jaratnak jószellemű lapokat; e tekintetben sokat faradozik ut. Tóth István buzgó segédlelkész ur, ki különösen a valóságos olvasmányokat a néppel megkedveltetni és közte terjesztetni igyekszik.

(Beküldetett) Thiel M. az „arany olvasóhoz” címzett kereskedésében, (Városház-utca, Pesten) legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók minden, ajtatosságra gerjesztő cikkek, úgy mint: A szentek képei: Kömetzetek 100 számmra: 27, 32, 35, 45, 50, 56 kr.; ilyenek színezve: 95 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 80 kr.; legfinomabb csipkés aczélmetszetek 13 db. számmra:

55, 60, 70 kr., 1 frt 80-ig; Olvasók: fa-, üveg- és kőolvasók tucatszámra: 8, 9, 10, 12, 35 krig; ezekhez való kereszték tucatszámra: 3, 5, 7, 12, 35 krig. Finomak; összlénczolyva vagy zsinorra füve, valódi és utánozott kőkuszból, mag, esont- és üveggyöngyből tucatszámra: 70 kr., 1 frt 5 kr., 1 frt 65 kr., 4 frt 20 kr-ig. Érmek: ezüstölve vagy sárgák tucatszámra: 7, 9, 12, 22, 75, krig; valódi ezüstből darabszámmra: 7, 9, 10, 12, 15, 18, 25, 42 kr., 1 frt-ig. Azonkívül szenteltvíztartók, porcellánból és érezből, valamint kereszték fából és öntöttvasból, állók és függők, minden áron 9 krtól egész 3 frt-ig, darabszámmra mindig haphatók. A ft. clerusnak posta útján kívánatra mutatványok is szolgáltatnak.

(Kérelem.) Lapunkban jelentettük, hogy a Szent-István-Társulat kiadásában két képes népirat „Rozsant szekér, sánta ló, Szabó Imrétől” (8 kr.) és „Fehér Bandi, Kuthentől” (5 kr.) megjelent. Hogy ezen népiratok, melyekről a lapok is kedvezően nyilatkoztak, a magyar nép között minél inkább elterjedjenek, fölkérjük a társulat nagyérdemű tiszteletli tagjait, méltóztatásukkal a Szent-István-Társulat igazgatóságát értesíteni, terjesztés végett bizományba mindenikből körülbelül hány példányt küldhetünk. Ha talán soraink a búcsujáró helyek egyik-másik ft. lelkészéhez el nem jutnának, szintén a tiszteletli tag urakat kérjük, hogy őket és vásárookra járó megbízható könyv-árusokat e kiadványokra figyelmeztetni sziveskedjenek. A z eladóknak 25 százalék biztosítottatik.

Adakozások.

Ö szentségének: E jelmonddal: „Mentsd meg Uram őt hitetlen ellenségeitől” többen a köhalmi hívek közül 6 frt 10 kr. — Egy ágostai hitvallású nő 1 frt. — W. J. izraelita 50 kr.

A jeruzsalmi sz. sir őreinek: Kézdi-Pólyán és Béla-falváról: N. N. 1 frt, N. N. 30 kr. Német József 40 kr. A buzgó hívek 3 frt 22 kr.

A szent-gyermekek társulatának a kabola-pojánai népiszkola növendékei 1 frt.

A kínai gyermekeknek Várad-Olasziból: a) a szent-Orsolyáról nevezett apáczaszűzek tanítészétének 3- és 4-ik osztályabeli növendékei 8 frt 60 kr. — b) Böresök Albert, Ida és Anna növendékei 1 frt 90 kr.

Szemes János novoszellői plebános a kalocsai főmegyében küld az árvamegyei szűkölködőknek 2 frotot; a marmaros megyei szűkölködőknek 2 frotot.

A Szent-István-Társulatba 1864-iki május 1-je óta belépett új tagok névsora.

(Folytatás.)

A szathmári egyházmegyében: Füzesséry József, Keckés Antal, Mihovszky János, Pemp Antal, Szabó Norbert, Apaticzky Zsigmond, Huszár Florián, Sprencz Miklós, Lojz Kálmán, Ványek Ferencz, Esztégár Gergely, Schubert Győző, Makutz Bálint, Jimina Ödön, Zsuffa Miklós, Csics János.

Az erdélyi egyházmegyében: Csermi Béla, Ninger Antal, Pál Gyula, Bakk Endre, Erdősi Dávid, Fazekas Pál, Jung-Cseke Lajos, Karácsonyi László, Karácsonyi Márton, Keller Antal, Lechner László, Sántha János, b. Jósika Sámuel, Tamás Márton, Vojt Antal, Moldován János, Nagy Lukács, Gámecei János, Vojt Jakab, Lukácsy Lukács, Tamás Márton, Andrássy N. es. kir. őrnagy, vajdahunyadi sz. ferencziek zárdája, Puskás Alajos, Tilier Károly, Balázs József, Erdősi Dávid, Szabó István, Barabás Mihály, Csiki János, Nagy István, Szentpéteri János, Ferenczi Lajos, Sebestyén Mózes, Pap János, Csizsár László, Pittner Ignác, szentferencziek nagyszabeni társháza, Satt Koszta, Szereday Aladár, Vizi József.

Szerkesztői mondanivalók.

D. Berénybe. Sz. M. Szeged. D. Tarany. I. Erdőd. köszönettel vettük. K Dunaföldvár. Utóbb talán sikerültebb műveket fogunk öntől kapni.

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (borz-utca 3. sz.). — Felelős ideigl. szerkesztő: **Füssy Tamás.**

Nyomatott Pesten, 1865. Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdásznál (Barátok tere (7. sz.))